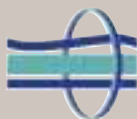

DE STRAATCODE ...

... DE STRAAT VOOR IEDEREEN

1 JANUARI 2004 :
TIJD VOOR VERANDERINGEN

**Belgisch Instituut voor
de Verkeersveiligheid**

INHOUD

Voorwoord	3
Filosofie achter de nieuwe reglementering	3
NIEUW	4
Bebouwde kom	5
Zones 30 in schoolomgevingen	5
Erven	6
Uitritconstructies	6
Rijbaankussen	7
Beperkt eenrichtingsverkeer	7
Verkeersbord D10	8
Plaatselijk verkeer	8
Wegen voor landbouwverkeer	8
In aanwezigheid van spoorvoertuigen en hun passagiers	9
ALS BESTUURDER	10
ALS VOETGANGER	13
ALS JE ROLSCHAATSEN OF EEN STEP GEBRUIKT	14
ALS FIETSER	16
ALS BROMFIETSER	19
ALS MOTORFIETSER	20

Graphic design : XLs

November 2003
D/2003/0779/47

Verantwoordelijke uitgever : C. Van Den Meersschaut

De meeste ernstige ongevallen met kwetsbare weggebruikers vinden plaats binnen de bebouwde kom. Welnu : totnogtoe werden deze weggebruikers stiefmoederlijk behandeld in de verkeerswetgeving, die voornamelijk gericht was op het gemotoriseerd verkeer.

Onder de noemer "straatcode" werden door het Koninklijk Besluit van 4 april 2003 aanzienlijke wijzigingen aangebracht aan het verkeersreglement. Deze wijzigingen worden op 1 januari 2004 van kracht. Zij moeten een beter evenwicht tot stand brengen tussen de verschillende weggebruikerscategorieën en dienen het verkeer veiliger te maken voor de zachte weggebruikers. De wijzigingen zijn het resultaat van tal van vergaderingen met vertegenwoordigers van voetgangersverenigingen, fietsers, gehandicapte personen en ouders van verongelukte kinderen.

Bovendien worden er in deze brochure andere nieuwigheden vermeld die de afgelopen jaren zijn ingevoerd en die op dezelfde filosofie steunen als de straatcode. Deze bepalingen zijn immers nog te vaak onbekend bij het grote publiek.

FILOSOFIE ACHTER DE NIEUWE REGLEMENTERING

Door de toepassing van de reglementering uit te breiden tot het gebruik van de openbare weg en door dit zelfs in de titel ervan te vermelden, heeft de wetgever willen benadrukken dat de openbare weg niet louter een verkeersfunctie heeft en dat elke weggebruiker, in het bijzonder de meest kwetsbare, er zijn plaats heeft.

Met de invoering van een hele reeks nieuwe definities zoals deze van straat, erf, weggebruiker, voetganger... wil men de verkeersleefbaarheid verhogen en komen tot een evenwichtiger gedeeld weggebruik.

Elke weggebruiker, ongeacht zijn leeftijd, lichamelijke vaardigheid of het gebruikte verplaatsingsmiddel, moet immers veilig van de openbare weg gebruik kunnen maken. Daarom voert de nieuwe reglementering een algemeen principe van voorzichtigheid in en worden de sterksten verplicht zich voorzichtig te gedragen ten aanzien van de meest kwetsbaren.

Er wordt gesteld dat de bestuurder de meest kwetsbaren niet in gevaar mag brengen, dat hij zijn snelheid moet aanpassen aan de aanwezigheid van kwetsbare weggebruikers en dat hij dubbel voorzichtig moet zijn in aanwezigheid van dergelijke weggebruikers, of wanneer hun aanwezigheid op de openbare weg kan worden voorzien. Dit is bijvoorbeeld het geval bij een vrachtwagenchauffeur ten aanzien van een auto of bij een auto ten aanzien van voetgangers.

Tot slot moeten de weggebruikers zich zo gedragen dat ze geen hinder of gevaar veroorzaken voor de andere weggebruikers. Het spreekt voor zich dat elke vorm van agressief gedrag totaal onaanvaardbaar is.

NIEUW

De bebouwde kom omvat alle wegen waar naast een doortocht- en verkeersfunctie ook de lokale en verblijfsfunctie een belangrijke plaats innemen. Ze bestaat dus eerder uit straten dan uit wegen.

Verskillende types weggebruikers ontmoeten er elkaar. De openbare weg wordt er gedeeld. Wederzijds respect is er dus geboden.

Nieuwe verkeersborden

De huidige verkeersborden ter afbakening van de bebouwde kom zullen geleidelijk aan worden vervangen door nieuwe borden. Het uitzicht van deze borden kan variëren naargelang van de lokatie, bijvoorbeeld smal en verticaal bij plaatsgebrek op het trottoir, breder als de naam van de bebouwde kom meer plaats vergt, met de naam al of niet vermeld, maar altijd met het silhouet van een bebouwde kom.

Bebouwde kom met 30 km/u-snelheidsbeperking

Een bord dat het begin van een bebouwde kom aangeeft, met daarboven een bord met een 30 km/u-snelheidsbeperking, duidt aan dat de maximumsnelheid op alle wegen in deze bebouwde kom 30 km/u bedraagt. In dit geval is er geen enkele uitzondering mogelijk.

Verkeersborden aan het begin van een bebouwde kom

ZONES 30 IN SCHOOLOMGEVINGEN

Schoolomgeving aangelegd als zone 30

30 km/u is een leefbare snelheid waarbij meer rekening kan worden gehouden met zwakke weggebruikers, meer bepaald kinderen. Bij deze snelheid wordt het gevaar voor ongevallen behoorlijk kleiner. Als er zich toch een ongeval met een motorvoertuig voordoet, maken ze bij deze snelheid nog kans om te overleven. Daarom werd het begrip "schoolomgeving", waar een snelheidsbeperking geldt van 30 km/u, in de verkeerswetgeving opgenomen¹.

Telkens de weggebruikers deze signalisatie zien, moeten ze de snelheidsbeperking van 30 km/u naleven.

Soms is deze snelheidsbeperking op verkeersaders met een aanzienlijke verkeersfunctie slechts van toepassing bij de aanvang en het einde van de scholen. Hier wordt variabele signalisatie aangebracht die enkel werkt wanneer de 30 km/u-snelheidsbeperking van toepassing is.

In elk geval is voorzichtigheid de boodschap in schoolomgevingen...

¹ Van kracht sinds 31.5.2002

Tal van handelsactiviteiten spelen zich hier af

Net als de woonerven (waar de woonfunctie overheerst), zijn de erven (waar handels-, ambachts- en toeristische activiteiten plaatsvinden...) gemakkelijk te herkennen aan de inrichting.

In deze zones mogen de voetgangers de volledige breedte van de openbare weg gebruiken, ook spelen is er toegelaten. De bestuurders mogen de voetgangers niet in gevaar brengen of hinderen en moeten zo nodig stoppen. Ze moeten bovendien dubbel voorzichtig zijn in aanwezigheid van kinderen. De voetgangers mogen het verkeer niet zomaar belemmeren. De snelheid is er beperkt tot 20 km/u. Parkeren is er verboden, behalve waar dit expliciet toegelaten is. Men mag zowel rechts als links van de rijrichting stilstaan en parkeren.

In tegenstelling tot de woonerven waar de woonfunctie primeert, kan er in de erven vanwege de commerciële, toeristische en ambachtelijke activiteiten die er plaatsvinden, ook zwaar wegverkeer aanwezig zijn.

Nogmaals : voorzichtigheid en wederzijds respect zijn geboden !

UITRITCONSTRUCTIES

Voetgangers moeten regelmatig het trottoir verlaten om de rijbaan over te steken : de rijbaan loopt door, terwijl de voetgangersvoorzieningen onderbroken zijn. De filosofie van de straatcode keert dit principe om : trottoirs mogen doorlopen, terwijl de straten onderbroken worden. De uitrustconstructie is een vertragend element ter bescherming van de overstekende voetgangers. Ze bevindt zich op de plaats waar secundaire, relatief rustige straten uitkomen op een hoofdstraat en loopt dwars over de rijbaan tot aan de overkant.

Het trottoir is een ruimte die speciaal ingericht is voor de voetgangers. Ook al loopt het verhoogd trottoir dwars over de rijbaan, de bedoeling (voetgangers hebben er voorrang) blijft ongewijzigd.

Voor de autobestuurder wordt het oversteken van gedeeltes van de openbare weg die niet voor hem voorbehouden zijn, zoals een uitrustconstructie of een fietspad, beschouwd als een maneuver, waardoor hij verplicht is voorrang te verlenen.

De automobilist moet voorrang verlenen aan de voetgangers op het trottoir.

Op onze wegen wordt steeds meer gebruik gemaakt van een nieuw soort verkeersremmer : het rijbaankussen.

Het gaat hier om een plaatselijke verhoging van de weg, juist zo breed dat de wielen van een bus er net langs kunnen. Deze voertuigen worden dus beduidend minder gehinderd dan personenauto's. Fietzers, motor- en bromfietzers kunnen er ongehinderd langs rijden.

Een goeie raad : vertrap !

Het rijbaankussen doet de auto's vertragen vóór een oversteekplaats voor voetgangers.

BEPERKT EENRICHTINGSVERKEER

Eenrichtingsstraten benadelen de fietsers : deze moeten omwegen maken en hierdoor wordt hun traject langer of zijn ze verplicht drukke wegen te nemen waar er sneller wordt gereden.

Vanaf 1 juli 2004 wordt het beperkt eenrichtingsverkeer (BEV) veralgemeend. Op enkele uitzonderingen na (om veiligheidsredenen), zullen alle eenrichtingsstraten immers worden opengesteld voor fietsers die tegen het andere verkeer in rijden : dit wordt BEV genoemd.

Opgelet : om toegankelijk te zijn voor fietsers in de tegenrichting, moet een straat met BEV voorzien zijn van speciale signalisatie.

Aanbevelingen :

- als bestuurder : denk bij het inrijden van een eenrichtingsstraat steeds aan de fietser die er zou kunnen uitkomen. Hou op een kruispunt rekening met de signalisatie en de voorrangsgeregels.
- als voetganger : als je wil oversteken, kijk dan in ieder geval naar links en naar rechts.
- als fietser : respecteer de signalisatie en rij enkel in de tegenrichting waar dit toegestaan is. Let op voor geparkeerde wagens en wees voorzichtig op elk kruispunt.

In deze straat mogen de fietsers in tegenrichting rijden

Eenrichtingsstraat waar fietsen en bromfietsen klasse A in beide richtingen mogen rijden.

Dit nieuwe gebodsbord verplicht voetgangers en fietsers het deel van de openbare weg te gebruiken dat voor hen is voorbehouden. (Dit zal bijvoorbeeld het geval zijn bij werken die het trottoir in beslag nemen.)

De fietsers mogen de voetgangers die er zich bevinden niet in gevaar brengen.

PLAATSELIJK VERKEER

Door de definitie “uitgezonderd plaatselijk verkeer of plaatselijke bediening” te introduceren, bepaalt de nieuwe reglementering welke categorieën voertuigen en weggebruikers toegang hebben tot de straat.

Als je voortaan het verkeersbord C3 ziet met als onderbord “uitgezonderd plaatselijk verkeer” of “plaatselijke bediening”, hebben enkel de voertuigen van de bewoners van die straat en van hun bezoekers, met inbegrip van de voertuigen voor levering, toegang tot deze straat. Ook voertuigen voor onderhoud en toezicht, prioritaire voertuigen, fietsers en ruiters hebben er toegang. Bijgevolg mogen de andere bestuurders er niet parkeren.

Behalve bewoners, bezoekers of leveranciers, mag hier niemand parkeren.

WEGEN VOOR LANDBOUWERKEER

Er bestonden al wegen voor voetgangers, fietsers en ruiters. Het gaat hier bijvoorbeeld om jaagpaden of om ongebruikte spoorbeddingen. Hieraan worden de wegen voor landbouwverkeer, voetgangers, fietsers en ruiters toegevoegd.

Enkel de weggebruikers afgebeeld op de verkeersborden aan het begin van deze wegen, mogen er rijden of stappen.

Mogen echter ook gebruik maken van deze wegen :

- Voertuigen die rijden naar aangrenzende percelen of die ervan terugkomen ;
- Niet-gemotoriseerde drie- en vierwielers ;
- Gebruikers van rolschaatsen of steps ;
- Voertuigen voor onderhoud, afvalophaling, toezicht en prioritaire voertuigen.

De gebruikers van deze wegen mogen de ganse breedte ervan bezigen, evenwel zonder elkaar in gevaar te brengen of te hinderen. Ze moeten dubbel voorzichtig zijn ten aanzien van kwetsbare weggebruikers en mogen het verkeer niet nodeloos belemmeren.

Weg voor landbouwverkeer, voetgangers, fietsers en ruiters

Opgelet :

De wegen voor landbouwverkeer werden voornamelijk ontworpen ten behoeve van landbouwers, er rijden dus grote voertuigen. Elke weggebruiker moet er voorzichtig zijn en de anderen respecteren.

IN AANWEZIGHEID VAN SPOORVOERTUIGEN

EN HUN PASSAGIERS

De automobilist is verplicht te stoppen.

Trams komen heel moeilijk tot stilstand. Ze zijn gebonden aan hun sporen, vallen niet onder de verkeerswetgeving en hebben voorrang op de andere weggebruikers.

Daarom :

- Moet iedere weggebruiker voorrang verlenen aan spoorvoertuigen en zich daartoe zo snel mogelijk van de sporen verwijderen.
- Wanneer er een tram nadert, mogen voetgangers zich niet op een oversteekplaats voor voetgangers begeven waarover een tramspoor of een eigen trambedding loopt, behalve indien het hun toegestaan is door verkeerslichten.

Trampassagiers lopen gevaar wanneer zij de tram in- of uitstappen.

Daarom :

- Zijn bestuurders die rijden langs de kant waar de reizigers in- of uitstappen, sowieso verplicht te stoppen wanneer er aan de tramhalte geen vluchtheuvel aanwezig is. Ze mogen slechts opnieuw vertrekken met matige snelheid.

ALS BESTUURDER...

DE STRAATCODE

10

KIJK VOORUIT !

Wees voorzichtig !

Let op :

- Tweewielers die op het einde van een fietspad recht door rijden op de rijbaan, voeren geen manoeuvre uit². Ze moeten dus geen voorrang verlenen aan de andere weggebruikers op de rijbaan.
- Gebruikers van rolschaatsen en steps mag je niet in gevaar brengen of hinderen.
- Op rotondes hoef je niet meer zo dicht mogelijk bij de rechterraand van de rijbaan te blijven, behalve indien een gedeelte van de openbare weg voor jou is voorbehouden. Door ervoor te zorgen dat ze zich in het gezichtsveld van de automobilisten bevinden, lopen fietsers minder risico aangereden te worden door automobilisten die de rotonde verlaten.

² Van kracht sinds 31.5.02.

Als er rijstroken zijn, mag je de rijstrook volgen die het best aan je bestemming beantwoordt. Ter herinnering : van rijstrook veranderen is een manoeuvre. Verleen dus voorrang aan de andere bestuurders en vergeet niet je richtingaanwijzers aan te zetten !

- Bij het oprijden van een rotonde moet je de richtingaanwijzers niet gebruiken. Om deze te verlaten daarentegen, dien je ze wél te gebruiken : een goede communicatie bevordert zowel de veiligheid als de verkeersdoorstroming ! Neem voor het verlaten van de rotonde plaats op de buitenste rijstrook en vermijd om verschillende rijstroken in één keer te kruisen.
- Bij het naderen van een oversteekplaats voor fietsers en bestuurders van tweewielige bromfietsen, zonder verkeerslichten of bevoegd persoon, mag je voortaan niet meer inhalen.

Een goede communicatie bevordert de veiligheid en de doorstroming.

GEDRAG TEN OPZICHTE VAN VOETGANGERS

Algemene regel :

Als je ongemak dreigt te veroorzaken voor een voetganger of deze in gevaar dreigt te brengen, ben je verplicht om te stoppen.

- Je moet vertragen en zo nodig stoppen in aanwezigheid van kinderen, bejaarden of personen met een handicap, inzonderheid blinden en personen in een rolstoel.
- Je moet een zijdelingse afstand van ten minste 1 m laten tussen je voertuig en de voetganger wanneer het toegelaten is om op de rijbaan te lopen. Indien deze minimumafstand niet kan worden nageleefd, mag je slechts stapvoets rijden en moet je zo nodig stoppen.

GEDRAG TEN AANZIEN VAN GROEPEN VOETGANGERS, PROCESSIES, CULTURELE, SPORTIEVE OF TOERISTISCHE EVENEMENTEN, GROEPEN FIETSCERS, GROEPEN MOTORFIETSCERS, GROEPEN RUITERS EN HET PERSONEEL VAN WERVEN

- Je mag een groep voetgangers of een samenkomst die gevormd is naar aanleiding van culturele, sportieve en toeristische evenementen, niet doorbreken en een processie evenmin.
- Je moet de aanwijzingen volgen :
  - van de daartoe gemachtigde signaalgevers die instaan voor de veiligheid op culturele, sportieve en toeristische evenementen³;
  - van de leiders van groepen voetgangers en ruiters⁴;
  - van de wegkapiteins van groepen fietsers en groepen motorfietsers. Enkel groepen wieltoeristen konden totnogtoe deze verhoogde veiligheid genieten ;
  - van de werfopzichters⁵ die instaan voor de veiligheid van hun personeel.

STILSTAAN EN PARKEREN

- Als je verplicht bent je wagen op een berm of een trottoir te parkeren die de voetgangers moeten volgen, moet je langsheen de openbare weg (zo dicht mogelijk bij de gevels) een begaanbare strook van ten minste 1,5 m⁶ breed vrij laten.
- Het is verboden stil te staan en te parkeren op de rijbaan op minder dan 5 m van de aanvang en het einde van een fietspad. Tweewielers moeten immers zien en gezien worden⁷.
- Het is verboden te parkeren op parkeerplaatsen voorbehouden voor voertuigen die door gehandicapten worden gebruikt⁸. (Dit was voordien al zo, maar dit verbod beklemtoont de noodzaak om deze regel te respecteren).

Voorbehouden aan voertuigen van personen met een handicap

³ Van kracht sinds 1.1.2003

⁴ Van kracht sinds 21.05.99

⁵ Van kracht sinds 21.05.99

⁶ Van kracht sinds 01.05.03

⁷ Van kracht sinds 01.05.03

⁸ Van kracht sinds 01.06.03

ALS VOETGANGER...

WAAR STAPPEN ?

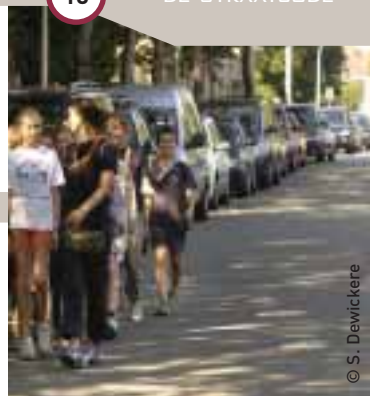
- Buiten de bebouwde kom mogen personen met een handicap die een voertuig besturen dat zij zelf voortbewegen of dat uitgerust is met een elektrische motor waarmee niet sneller dan stapvoets kan gereden worden, het fietspad volgen.

IN GROEP STAPPEN

- Groepen voetgangers van minimum vijf personen die op de rijbaan lopen, vergezeld van een leider, zijn niet verplicht om rechts te lopen. Zij mogen ook links op de rijbaan lopen, op voorwaarde dat ze achter elkaar stappen.
- Tussen valavond en zonsopgang (of overdag als de zichtbaarheid slecht is en deze niet verder reikt dan 200 m), moet de groep die de rijbaan volgt op de volgende manier gesignaleerd zijn :
  - als ze rechts stapt : een wit of geel licht links vooraan en een rood licht links achteraan ;
  - als ze links stapt : een rood licht rechts vooraan , en een wit of een geel licht rechts achteraan.

13

DE STRAATCODE

In groep stappen kan gevaarlijk zijn. Respecteer de regels...

ALS JE ROLSCHAATSEN OF EEN STEP GEBRUIKT...

DE STRAATCODE

14

GOED OM TE WETEN !

Met de step...

- De regels inzake rolschaatsen, ook "rollers" genoemd, zijn niet van toepassing op skateboards.
- Deze regels gelden ook voor steps zonder motor.

WAAR RIJDEN ?

- Als je jonger bent dan 16 jaar :
  - Op het trottoir of op de berm als deze bruikbaar zijn.
  - Bij het ontbreken van een trottoir of berm moet je op het fietspad rijden.
  - Wanneer geen enkele van deze inrichtingen aanwezig is, is het gebruik van deze toestellen verboden, behalve in woonerven en erven, op wegen voorbehouden voor voetgangers en fietsers, op wegen voor landbouwverkeer, in voetgangerszones en in speelstraten.

- Als je ouder bent dan 16 jaar :
  - op het fietspad
  - bij het ontbreken van fietspaden :

	IN DE BEBOUWDE KOM	BUITEN DE BEBOUWDE KOM
SNELHEID BEPERKT TOT 30 KM/U	Aan de rechterkant van de rijbaan	
SNELHEID BEPERKT TOT 50 KM/U	Aan de rechterkant van de rijbaan, op het trottoir of op de berm	
SNELHEID HOGER DAN 50 KM/U	Op het trottoir of op de berm, en als deze ontbreken is het verboden om er te rijden	Op het trottoir of op de berm als deze bruikbaar zijn, en anders aan de rechterkant van de rijbaan

- Je mag uiteraard gebruik maken van de woonerven en de erven, van de wegen voorbehouden voor voetgangers, fietsers en ruiters, van de voetgangerszones, van de speelstraten en van de wegen voor landbouwverkeer.

VERPLICHTINGEN

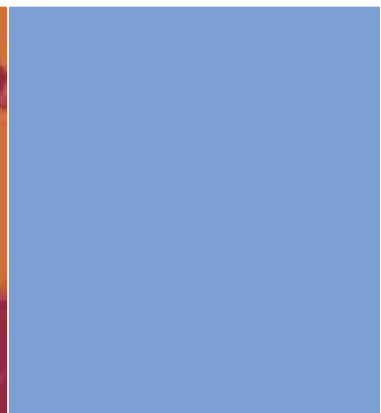
- Als je op het trottoir rijdt, mag je de voetgangers er niet hinderen of in gevaar brengen. Je moet er stapvoets rijden. Tevens moet je de bepalingen die van toepassing zijn voor voetgangers naleven (verplicht gebruik maken van de oversteekplaatsen voor voetgangers, bij het oversteken de verkeerslichten respecteren...).
- Bevind je je op een fietspad en is er een oversteekplaats voor fietsers en tweewielige bromfietsen, dan moet je deze gebruiken.
- Je hebt uiteraard geen toegang tot de autosnelwegen...
- Bij duisternis of slecht weer :
  - moet je wanneer je op het fietspad rijdt, uitgerust zijn met een wit licht vooraan en een rood licht achteraan
  - moet je als je gebruik maakt van de rijbaan bovendien een retro-reflecterende veiligheidsvest dragen.

*... of op rolschaatsen,
iedereen heeft zijn plaats
volgens zijn leeftijd.*

ALS FIETSER...

DE STRAATCODE

16

WAAR EN HOE RIJDEN ?

Busstrook toegankelijk voor fietsers

- Net als elke andere bestuurder moet je dubbel voorzichtig zijn ten aanzien van kwetsbare weggebruikers zoals voetgangers, met name wanneer het gaat om kinderen, bejaarden of personen met een handicap. Respecteer de rechten van de voetgangers op oversteekplaatsen voor voetgangers, op uitritconstructies en telkens je met hen een gedeelte van de openbare weg deelt.
- Op fietspaden mag je de andere gebruikers van het fietspad niet hinderen of in gevaar brengen en mag je evenmin een onvoorzichtige rijstijl aannemen ten aanzien van de andere weggebruikers, de voetgangers in het bijzonder.

- Als dit verkeersbord (zie foto hierboven) wordt aangevuld met de afbeelding van een fiets, mag je gebruik maken van de busstrook. In dit geval moet je achter elkaar rijden*.

* Van kracht sinds 31.05.02

- Als dit type verkeersbord wordt aangevuld met de afbeelding van een fiets, mag je gebruik maken van de bijzondere overrijdbare bedding. Ook in dit geval moet je achter elkaar rijden¹⁰.

AANHANGWAGENS EN HUN LADING

Veilig fietsen met je baby!

- Fietsers moeten achter elkaar rijden wanneer een aanhangwagen aan een fiets gekoppeld is¹¹.
- Als aan een fiets een aanhangwagen gekoppeld is die speciaal uitgerust is voor personenvervoer, dan mag deze ten hoogste twee passagiers jonger dan 8 jaar vervoeren¹².
- De breedte, lading inbegrepen, van een fiets of zijn aanhangwagen mag ten hoogste 1 m bedragen en de lading mag van achteren niet meer dan 0,50 m uitsteken buiten het voertuig of de aanhangwagen. De aan de fiets gekoppelde aanhangwagen mag, lading inbegrepen, niet langer zijn dan 2,50 m. 2,50 m is tevens de maximum toegestane hoogte voor een fiets. Een aan een fiets gekoppelde aanhangwagen mag maximaal 80 kg wegen, lading inbegrepen¹³.

FIETSERS IN GROEP

Als je fietst in groep (minimum 15 personen, voorheen sprak men van wielertoerisme in groep), regelt de wetgeving de modaliteiten voor het rijden in groep.

• Twee mogelijkheden :

- De groep volgt dezelfde regels als de individuele fietser.
- De groep volgt de regels voor fietsers in groep. In dit geval heeft de groep meer mogelijkheden, maar ook bepaalde verplichtingen.

• Waar en hoe rijden ?

(als de groep de regels volgt voor fietsers in groep)

- Gebruik van de fietspaden is niet verplicht.
- Met maximum twee naast elkaar rijden mag altijd, op voorwaarde dat je gegroepeerd blijft.

¹⁰ Van kracht sinds 31.5.2002

¹¹ Van kracht sinds 1.1.2003

¹² Van kracht sinds 1.1.2003

¹³ Van kracht sinds 1.1.2003

- Op een baan zonder rijstroken mag je niet meer dan een breedte gelijk aan die van één rijstrook en in geen geval meer dan de helft van de rijbaan in beslag nemen.
- Op een rijbaan met rijstroken gebruik je alleen de rechter rijstrook.

• Wegkapiteins en begeleidende auto's

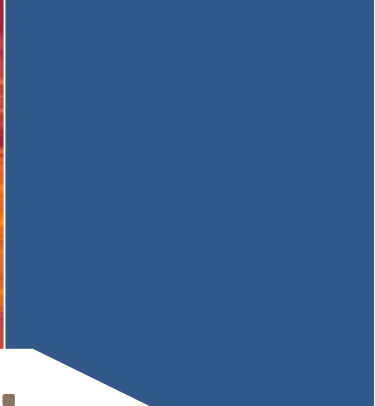
(als de groep de regels volgt voor fietsers in groep)

- Van 15 tot 50 fietsers :
  - Ten minste 2 wegkapiteins mag.
  - 1 of 2 begeleidende auto's toegelaten; als er één begeleidend voertuig is, moet dit de groep volgen.
- Van 51 tot 150 fietsers :
  - Ten minste 2 wegkapiteins verplicht.
  - 2 begeleidende auto's verplicht.
  - De wegkapiteins moeten ten minste 21 jaar oud zijn en om de linkerarm een band dragen met de nationale driekleur en het woord "wegkapitein".
  - Op kruispunten zonder verkeerslichten kunnen ze het verkeer stilleggen door middel van een bord met afbeelding van verkeersbord C3 (witte cirkel met rode rand), en kunnen ze aanwijzingen geven.
  - De wegkapitein moet geen lijst van de deelnemers meer in zijn bezit hebben.
  - De begeleidende auto's moeten de groep op ongeveer 30 m voorafgaan of volgen.
  - De begeleidende auto's moeten een speciaal bord voeren, goed zichtbaar voor het tegemoetkomend en achteropkomend verkeer.

DRIE- OF VIERWIELERS ZONDER MOTOR...

- Als je drie- of vierwielers zonder motor, lading inbegrepen, minder dan 1 meter breed is, mag je eveneens het fietspad volgen.
- Je mag ook gebruik maken van de wegen voor landbouwverkeer (zie blz. 8), zonder evenwel de andere weggebruikers in gevaar te brengen.

ALS BROMFIETSER...

WAAR RIJDEN EN HOE ?

- Als je buiten de bebouwde kom een bromfiets klasse A of B bestuurt of als je binnen de bebouwde kom een bromfiets klasse A bestuurt, mag je op fietspaden de andere gebruikers van het fietspad niet hinderen of in gevaar brengen, en mag je evenmin een onvoorzichtig rijgedrag aannemen tegenover de andere weggebruikers.

OVER DE HELM

- Het maakt niet uit of je bestuurder of passagier bent van een bromfiets klasse A of B zonder passagiersruimte (cabine) : je bent verplicht een helm te dragen¹⁴. Enkel postboden zijn tijdens hun ronde vrijgesteld van het dragen van de valhelm¹⁵.

19

DE STRAATCODE

De valhelm : verplicht en noodzakelijk...

¹⁴ Van kracht sinds 1.1.2003

¹⁵ Van kracht sinds 1.6.2003

ALS MOTORFIETSER...

DE STRAATCODE

20

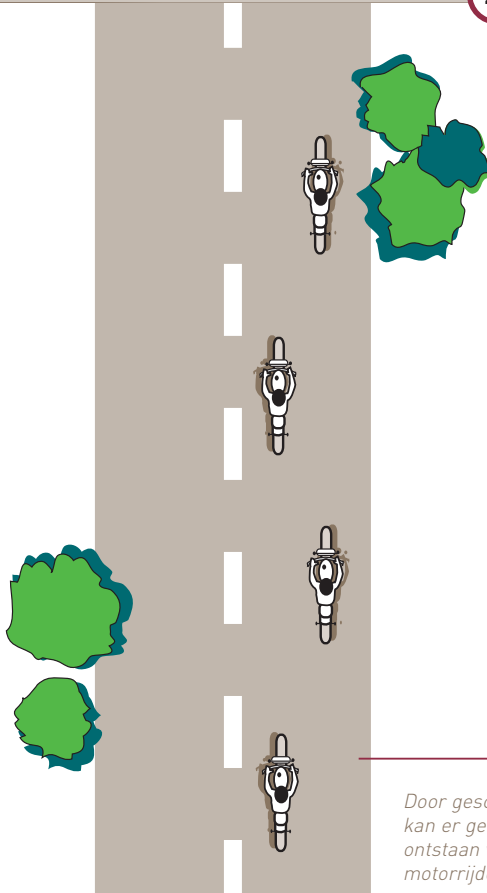
MOTORFIETSERS IN GROEP

Net als voor fietsers in groep, zijn er ook regels voor motorfietsers in groep.

• Waar en hoe rijden ?

- Als je met ten minste twee in groep rijdt op een weg met rijstroken, moet je niet achter elkaar rijden. Je mag op dezelfde rijstrook in twee evenwijdige rijen geschrinkt rijden, met een voldoende veiligheidsafstand onderling.
- Wanneer de rijbaan niet verdeeld is in rijstroken, mag je niet meer dan de helft van de rijbaan in beslag nemen. Als kruisen onmogelijk is, moet je achter elkaar rijden.

Door geschrinkt te rijden kan er geen domino-effect ontstaan van vallende motorrijders

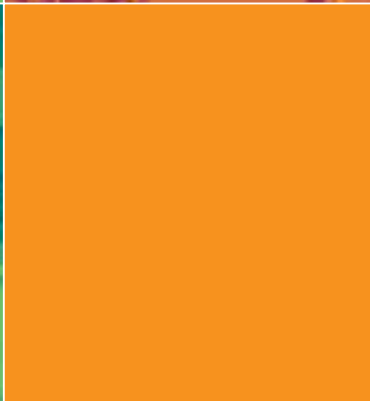
• Wegkapiteins

- Groepen van 15 tot 50 motorfietsers : ten minste 2 wegkapiteins mag.
- Groepen van meer dan 50 motorfietsers : ten minste 2 wegkapiteins verplicht.
- Wegkapiteins moeten ten minste 25 jaar oud zijn en een retro-reflecterende veiligheidsvest dragen, waarop in zwarte letters op de rug het woord "wegkapitein" voorkomt.
- De wegkapiteins zijn in het bezit van een verkeersbord van het type C3 (wit met rode rand).
- Ten minste een van de wegkapiteins kan, terwijl de groep een kruispunt zonder verkeerslichten oversteekt, het verkeer in de dwarswegen stilleggen.

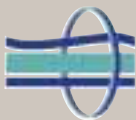

BESLUIT...

Op het eerste gezicht lijken deze regels misschien ietwat ingewikkeld en van het goede te veel. Als men ze van naderbij bestudeert, merkt men echter dat er een bepaalde logica achter schuilgaat en dat ze allemaal dezelfde bedoeling hebben : meer veiligheid bieden aan iedereen en het leven in de bebouwde kom aangener maken voor alle weggebruikers.

Federale Overheidsdienst Mobiliteit en Vervoer
www.mobiliteit.fgov.be

**Belgisch Instituut voor de
Verkeersveiligheid vzw**

Haachtsesteenweg 1405 - B-1130 Brussel
Tel.: 02/244.15.11 - Fax: 02/216.43.42
E-mail: info@bivv.be - Internet: www.bivv.be